

HOOGE RAAD (Strafkamer), 4 Juni 1928. (Mrs. Savelberg; Jhr. Feith, Taverne, van Dijk en Kranenburg.)

Behoort bescherming van de Komkommerteelt tot de huishouding der gemeente?

[Art. 128 A. P. V. Vinke- en Waverveen verbiedt ter bescherming van de komkommerteelt het houden van bijenkorven met uitvliegende bijen.]

In een landelijke gemeente kunnen maatregelen, die gevaren voor den oogst of ds betre r kin// kunne.n afwenden, zoozeer de belangen der ingezetenen, die in den landbouw of d-e kwee ke rij hun bestaan vinden, betreffen, dat bij hare toepassing het belang van de in die gemeente, levende gemeenschap betrokken is. De verordening kan naar haren aard de huishouding der gemeente betreffen.

De vraag of de maatregel goed gekozen is en of daardoor wellicht een ander algemeen belang wordt geschaad, staat niet ter beoordeeling ran den rechter.

(Gemeentewet art. 135.)

Op het beroep van den Ambtenaar van het O. M. bij het Kantongerecht te Breukelen-Nijenrode, requirant van cassatie tegen een vonnis van het Kantongerecht te Breukelen-Nijenrode van 7 Februari 1928. waarbij J. van S. is ontslagen van alle rechtsvervolging.

Conclusie van den Adv.-Gen. van Lier.

In de gemeente Vinkeveen en Waverveen heeft de gemeenteraad, van meening, dat de bijenteelt nadeelige gevolgen had voor de cultuur van komkommers, in de politieverordening een bepaling opgenomen (art. 128) waarbij het gedurende de maanden Mei, Juni, Juli en Augustus verboden is, bijenstellen of eenige andere verzameling van bijenkorven of -kasten of dergelijke voorwerpen met uitvliegende bijen te hebben of te houden.

Gerequireerde was voor den Kantonrechter te Breukelen-Nijenrode geroepen ten einde terecht te staan ter zake dat hij in de maand Juli 1927 te Vinkeveen en Waverveen een bijenstal, in ieder geval een verzameling van bijenkorven met uitvliegende bijen heeft gehad en gehouden. De Kantonrechter achtte het feit bewezen, met dien verstande, dat gerequireerde een bijenstal heeft gehad en gehouden. De Kantonrechter overwoog dat de bepaling van de verordening beoogt te beschermen particuliere belangen van een bepaalde groep van de inwoners der gemeente en niet kan worden geacht binnen de grenzen van het gemeentelijk belang te vallen, zoodat de gemeenteraad de in art. 135 der Gemeentewet verleende bevoegdheid heeft overschreden en art. 128 der Alg. Pol.-Verord. verbindbaarheid dient te worden ontzegd. Gerequireerde werd dientengevolge ontslagen van rechtsvervolging.

De Ambtenaar van het O. M. voorzag zich tegen deze uitspraak in cassatie en draagt als middel voor: „Schending althans verkeerde toepassing van de artt. 135 en 161 der Gemeentewet, artt. 128 en 129 der Alg. Pol.-verordening voor de gemeente Vinkeveen en Waverveen en art. 352 Sv.”

Bij de strijd van belangen tusschen bijenhouders en de komkommerteelers heeft de raad blijkbaar gemeend de belangen der laatsten te moeten beschermen. Evenals in het vonnis van den Kantonrechter is door den geachten pleiter voor den gerequireerde aangevoerd, dat door den gemeenteraad geen openbaar belang, maar alleen de belangen van eenige particulieren is in het oog gehouden. Ik kan deze meening niet deelen; welke ook de motieven mogen geweest zijn voor het vaststellen van de bedoelde bepaling in de politieverordening, in elk geval betreft een bepaling, die de strekking heeft om te voorkomen dat aan de Komkommerteelt in de gemeente schade worde toegebracht door uitvliegende bijen, een huishoudelijk belang van de gemeente en volgens art. 135 van de Gemeentewet is de raad bevoegd daaromtrent verordeningen te maken.

De vraag of de Raad terecht van zijn bevoegdheid heeft gebruik gemaakt, en of wellicht de bijenhouders nu benadeeld worden, staat niet ter beoordeeling van den rechter.

Ik kan derhalve mij niet aansluiten bij de opvatting van den Kantonrechter, dat aan de verordening verbindende kracht moet worden ontzegd en meen, dat ten onrechte art. 128 der Pol.-verordening niet

is toegepast en ontslag van rechtsvervolging is uitgesproken. Het gestelde middel acht ik gegrond en concludeer mitsdien, dat het vonnis, voor zoover het bewezen verklaarde feit niet strafbaar is verklaard en verdachte van alle rechtsvervolging is ontslagen, worde vernietigd en door Uwen Raad rechtdoende krachtens art. 105 R. O. de feiten (hebben en houden) en gerequireerde alsnog strafbaar worden verklaard, aan het bewezen verklaarde één voortgezette handeling de benaming worde gegeven: In de gemeente Vinkeveen en Waverveen gedurende de maanden Mei, Juni, Juli en Augustus bijenstallen met uitvliegende bijen hebben en houden en met aanhaling van artt. 128 en 129 der Alg. Pol.-verordening der gemeente Vinkeveen en Waverveen en art. 23, 56 en 91 Sr. gerequireerde worde veroordeeld tot betaling van een geldboete van f 1, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door een hechtenisstraf van een dag.

De Hooge Raad, enz.;

Gehoord het verslag van den Raadsheer Kranenburg;

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld bij schriftuur, en luidende: (zie Concl. Adv.-Gen.);

Overwegende, dat bij het bestreden vonnis ten laste van den gerequireerde is bewezen verklaard „dat hij in de maand Juli 1927 te Vinkeveen en Waverveen een bijenstal met uitvliegende bijen heeft gehad en gehouden”:

dat de Kantonrechter dit aldus bewezen verklaarde feit niet strafbaar heeft geoordeeld, en dienaangaande heeft overwogen:

dat het hebben of houden van bijenstallen met uitvliegende bijen gedurende de maanden Mei tot en met Augustus te Vinkeveen en Waverveen verboden is in art. 128 van de Alg. Pol.-verordening voor die gemeente:

dat echter de bedoeling van deze verbodsbepaling, gelijk deze o. a. blijkt uit de tweede alinea van genoemd artikel, is de komkommerteelt in de gemeente te beschermen tegen schade, daaraan mogelijkerwijze door de bijen toe te brengen ;

dat deze bepaling alzoo beoogt te beschermen de particuliere belangen van een bepaalde groep van de inwoners der gemeente Vinkeveen en Waverveen. en derhalve niet kan worden geacht binnen de grenzen van het gemeentelijk belang te vallen;

dat derhalve de Raad dier gemeente door het in het leven toepen van bovenbedoeld art. 128 der Alg. Pol.-verordening, de haar in art. 135 der Gemeentewet verleende bevoegdheid heeft overschreden, zoodat aan dit artikel iedere verbindbaarheid dient te worden ontzegd; terwijl het hebben en houden van uitvliegende bijen bij geene andere wetten, verordeningen of wettelijke bepalingen wordt verboden;

O. dat zich tegen deze beslissing keert het aangehaalde middel van cassatie;

O. hieromtrent:

dat art. 128 der Alg. Pol.-verordening voor de gemeente Vinkeveen en Waverveen luidt: „Het is verboden gedurende de maanden Mei, Juni, Juli en Augustus bijenstallen of eenige andere verzameling van bijenkorven of -kisten of dergelijke voorwerpen met uitvliegende bijen te hebben of te houden;

Van dit verbod wordt op aanvraag van belanghebbenden ontheffing verleend voor de plaatsen en de tijden, van welke en gedurende welke van de bijen geen schade voor de komkommerteelt te duchten valt.”

terwijl in art. 129 tegen overtreding geldboete is bedreigd van ten hoogste vijftwintig gulden;

O. dat in eene landelijke gemeente maatregelen die gevaren voor den oogst of de kweekerij kunnen afwenden zoozeer de belangen der ingezetenen, die in den landbouw of de kweekerij hun bestaan vinden, kunnen betreffen, dat inderdaad bij hare toepassing het belang van de in eene dergelijke gemeente levende gemeenschap betrokken is;

dat het beschermen van zulke bestaande factoren dan ook behoort tot de huishouding van eene zoodanige gemeente;

dat dit geldt voor de onderhavige verordening, die bedoelt eene in de landelijke gemeente Vinkeveen en Waverveen voorkomende teelt tegen zeker gevaar te beschermen;

dat de vraag of de maatregel goed gekozen is, en of daardoor wellicht een ander algemeen belang wordt geschaad, niet staat ter beoordeeling van den rechter;

dat dan ook de Verordening als de onderhavige naar haren aard de huishouding der gemeente kan

betreffen en het aan den gemeentelijken wetgever is overgelaten om de belangen van de bijenteelt en van de komkommerteelt tegen elkaar af te wegen voor zoover zulks in het belang der gemeentehuishouding noodzakelijk wordt geoordeeld; dat bovenaangehaald art. 128 der Pol.-verord. der gem. Vinkeveen en Waverveen dus niet uitgaat boven den aan den Raad bij art. 135 der Gemeentewet gegeven bevoegdheid en ten onrechte door den Kantonrechter niet verbindend is geacht; mitsdien door niet toepassing is geschonden;

Vernietigt het vonnis door het Kantongerecht te Breukelen-Nijenrode op 7 Februari 1928 in deze zaak gewezen, doch alleen voorzoover het bewezen verklaarde feit niet strafbaar is geoordeeld, en de verdachte van alle rechtsvervolging is ontslagen;

Rechtdoende krachtens art. 105 R. O.: Gezien de artt. 128 en 129 der Alg. Pol.-verordening der gemeente Vinkeveen en Waverveen. 23 en 91 Sr.;

Verklaart het bewezen feit een strafbaar feit en den verdachte deswege strafbaar vermits geene redenen tot strafuitsluiting aanwezig zijn bevonden;

O. dat ten deze van een „hebben" dat niet in het „houden" zou zijn begrepen niet blijkt, zoodat slechts van een enkel strafbaar feit, het „houden" sprake is;

Qualificeert het feit als: „In de gemeente Vinkeveen en Waverveen in de maand Juli een bijenstal met uitvliegende bijen houden";

En aannemende dat na te melden straf in overeenstemming is met den aard der overtreding zooals die is bewezen verklaard:

Veroordeelt den verdachte tot eene geldboete van een gulden;

Bepaalt dat bij gebreke van betaling of verhaal deze geldboete zal worden vervangen door hechtenis van een dag.